

Thurledeweg 95
 Postbus 11117
 3004 EC Rotterdam
 010 4370216
 info@zhvkk.nl
 www.zhvkk.nl

Deze digitale nieuwsbrief is een uitgave van de Zuid-Hollandse Vereniging voor Kleine Kernen en wordt alleen per e-mail verspreid. Wilt u reageren? Neem dan contact op met Henk Pot, coördinator ZHVKK, info@zhvkk.nl

N I E U W S B R I E F Z H V K K

LEDENVERGADERING EN THEMABIJENKOMST

Niet vergeten: op 9 april houden wij onze **ledenvergadering**, met aansluitend daarop onze voorjaarsbijeenkomst. Het thema van deze bijeenkomst is **Bewust kiezen voor je dorp**. Een aantal organisaties is bereid gevonden om ons te vertellen op welke wijze zij een bijdrage hebben geleverd aan de leefbaarheid in hun dorp. Welke elementen zorgen ervoor dat iemand graag in een dorp woont? Hoe kun je er voor zorgen dat de mensen er bewust voor kiezen om in een dorp te gaan wonen, of om er te blijven. En bij dat laatste denken wij vooral ook aan onze jeugd. Na deze presentaties wordt er volop gelegenheid geboden om met elkaar over deze onderwerpen in discussie te gaan. Voor een eenvoudige doch smakelijke maaltijd wordt gezorgd! Wij hopen vele leden op deze bijeenkomst te mogen verwelkomen.

BIBLIOBUSSEN VERDWIJNEN IN 2009

Het bericht dat ProBiblio per 1 januari 2009 stopt met de bibliobussen heeft onze vereniging met grote zorg vervuld. In een brief aan Provinciale Staten hebben wij onze ongerustheid over de toekomst van de bibliotheekvoorzieningen in de kleine dorpen en kernen uitgesproken. Daarnaast hebben wij er op aangedrongen dat de Provincie actief meewerkt aan een oplossing om een vorm van bibliotheek voor de kleine kernen te behouden.

Het verdwijnen van de bibliobussen is een gevolg van het besluit om de provinciale subsidie voor de bibliobussen in Noord- en Zuid-Holland stop te zetten. Het motief van de Provincies hiervoor is dat zij het uitlenen van boeken en andere media als een taak van de bibliotheken beschouwen, onder verantwoordelijkheid van de lokale overheid. Het stopzetten van de subsidie leidt tot een forse tariefsverhoging voor de bibliobussen. Te weinig gemeenten en bibliotheken willen dit hogere tarief opbrengen. ProBiblio, de organisatie die de bibliobussen exploiteert, heeft hierdoor moeten besluiten deze dienstverlening niet langer meer in stand te houden. Met het stoppen van de bibliobus in kleine kernen zonder dat er alternatieven worden aangeboden wordt de kwaliteit van de leefomgeving van de plattelandsbewoners onnodig aangetast. De bibliobus heeft in Zuid-Holland 61 standplaatsen in 46 kernen. In de meeste van deze standplaatsen hebben de bibliotheken en gemeenten nog geen vervangende bibliotheekvoorziening opgebouwd. Vele dorpsgemeenschappen zullen daardoor per 2009

hun bibliotheekvoorziening in het dorp zelf zien verdwijnen. Kinderen en minder mobiele volwassenen kunnen dan opeens geen gebruik meer maken van hun bibliotheekvoorziening. Wij vinden dit een zeer ongewenste ontwikkeling. Graag horen wij van onze leden of er in hun gemeente wordt gewerkt aan alternatieven om een bibliotheekvoorziening te handhaven en welke dit zijn. Door deze kennis te delen kunnen er allicht in gemeenten waar nog geen ideeën leven goede resultaten worden behaald. Laat het ons weten!

HOE GAAN WE OM MET DE WINKELS IN ONS DORP?

In deze Nieuwsbrief speciale aandacht voor de winkels in onze kleine kernen en dorpen. Het is een feit dat in de loop der jaren steeds meer winkels uit de dorpen verdwijnen. Soms doordat de concurrentie van een nabijgelegen grootgrutter moordend is, soms door persoonlijke omstandigheden. Het kan echter ook anders lopen, wanneer naar alternatieve oplossingen wordt gezocht. In deze Nieuwsbrief willen wij aan al deze facetten aandacht besteden.

SLUITING VAN DE SUPERMARKT IN AARLANDERVEEN

Allereerst het verhaal van ondernemer Jan van den Berg uit Aarlanderveen. Hij moest met lede ogen toezien hoe de buurtsuper, die bijna 75 jaar door zijn familie was gerund, in februari van dit jaar door de nieuwe eigenaresse werd gesloten. Samen met zijn vrouw Jeannet dreef Jan sinds 1979, het jaar dat hij de winkel van zijn ouders overnam, hun Troefmarkt in het dorp. Hij had er een goede boterham aan, zo vertelt hij. In 2002 kon hij zelfs een totaal nieuwe winkel laten bouwen. Helaas ging zijn vrouw zo'n drie en een half jaar geleden met gezondheidsproblemen kampen. "We hebben toen moeten besluiten het kalmer aan te doen en hebben de winkel overgedaan aan een ander echtpaar. Die hebben het echter, wellicht ook door persoonlijke problemen, niet kunnen bolwerken. Nu is de winkel sinds begin februari gesloten." Met bloedend hart heeft het echtpaar Van den Berg het allemaal aangezien. "In onze winkel was er altijd

gelegenheid tot sociaal contact. Dat hoort bij een dorpswinkel. Je moet als kleine buurtsuper vooral investeren in zaken als sfeer en extra service, want daar gaat het allemaal om. Zo stond er bij ons op zaterdagmorgen stevast een aantal vaders in de winkel, die gezellig aan de koffie waren terwijl de boodschappen werden ingepakt. Dat geeft binding." In Aarlanderveen zijn nu nog maar enkele winkels open, zoals de bakker, de kaaswinkel en de schoenenwinkel. Voor de levensmiddelen kunnen de mensen voortaan terecht bij de rijdende winkelwagen die een paar uurtjes per week verschijnt. De winkel waar voorheen de buurtsuper in gevestigd was, staat nu leeg. Misschien dat toch nog een gegadigde zich aanmeldt? Jan van den Berg hoopt het van harte!

VIJF VROUWEN SLAAN DE HANDEN INEEN IN WESTMAAS

Heel anders is het er toegegaan in Westmaas. Daar besloten vijf vrouwen acht jaar geleden om de buurtwinkel zelf maar over te nemen, toen die dreigde te verdwijnen. De vorige eigenaresse, op leeftijd gekomen, wilde de winkel destijds sluiten bij gebrek aan opvolgers. Met drie van haar schoonzussen en een goede vriendin ging Adri Verhagen de uitdaging aan. Nu, inmiddels bijna acht jaar later, is 't Winkeltje niet meer weg te denken uit Westmaas. "We hebben geluk gehad dat we in de eerste tijd erg veel hulp hebben gekregen. Een broer is boekhouder en heeft zich over de administratie ontfermd, een van onze mannen is een expert op computergebied. Wij

hebben er zeker in het begin veel tijd in moeten investeren en ook allerlei cursussen gevolgd. Dat moet je natuurlijk wel leuk vinden. Maar het is het allemaal waard geweest. Inmiddels hebben wij het postagentschap erbij, dat ook weer veel klanten met zich meebrengt. We merken nu dat veel mensen uit het dorp eerst bij ons komen kijken als ze ergens naar op zoek zijn. Ons assortiment is bijzonder breed: we verkopen zowel kaarten, speelgoed, huishoudelijke zaken als cd's, video's en zelfs babykleertjes. Ook verlenen wij stoomservice." Adri Verhagen benadrukt dat extra serviceverlening het sleutelwoord is om een winkel goed te laten draaien. "We leven mee met de mensen uit het dorp en denken mee. Er is altijd tijd voor een gezellig praatje. Als dat nodig is helpen wij oudere mensen met geldzaken. Zo creëer je een goede sfeer en bind je je klanten." Een succesformule die na zo veel jaar zijn vruchten blijkt af te werpen.

SAMENWERKING LEIDT TOT NIEUWE BUURTSUPER

In Stad aan 't Haringvliet op Goeree-Overflakkee verdween de enige supermarkt ruim anderhalf jaar geleden uit het dorp. De inwoners moesten hun heil zoeken in de dichtstbijzijnde grotere dorpen. Een vergeten boodschap betekende opnieuw een autorit van vele kilometers. Aan deze onplezierige situatie is nu een eind gekomen. Sinds januari kunnen de mensen weer terecht in de buurtsuper De Bolder, waarin vrijwilligers uit het dorp samenwerken met cliënten van de Stichting Zuidwester, Bavo Europort en Pameijer. Deze organisaties verlenen zorg en ondersteuning aan mensen met een lichamelijke of geestelijke handicap. "Het initiatief hiervoor kwam van de vorige eigenaresse van de supermarkt die ons benaderde met de vraag of wij een doorstart wilden maken met haar winkel. Zij was er van op de hoogte dat wij in Vierpolders eveneens een dergelijke winkel hebben. Dit is een van de projecten die de Stichting Zuidwester voert in het kader van de leefbaarheid in de kleine kernen. Om een dergelijk project te starten en een kans van slagen te hebben moet je er natuurlijk wel zeker van zijn dat er een goede basis is. Wij hebben daarom allereerst een onderzoek ingesteld naar de financiële haalbaarheid, eventuele andere initiatieven en naar draagvlak onder de bevolking. Dit laatste hebben wij gedaan via een enquête, waarbij mensen zich ook als vrijwilliger konden aanmelden. Het aantal aanmeldingen was meer dan wij hadden durven hopen! Ook is gekeken naar geschikte cliënten in onze organisatie. Voor onze cliënten is het belangrijk om een

werkplek te hebben waar zij midden in de samenleving staan en in contact komen met de mensen. Wij hebben er voor gekozen om een samenwerking aan te gaan met de twee andere organisaties, Bavo en Pameijer, zodat wij elkaar kunnen versterken," vertelt Gert-Jan de Wit van de Stichting Zuidwester. De eerste weken zijn al zeer succesvol verlopen. De mensen weten de winkel te vinden en de omzet overtreft alle verwachtingen. Op 27 maart heeft de officiële opening plaatsgevonden. De gemeente heeft als openingsgeschenk een subsidie ter beschikking gesteld om een eigen bezorgdienst, waarmee de boodschappen ook thuis kunnen worden afgeleverd, in het leven te roepen.

GARANTSTELLING

En over subsidies gesproken: ook gemeentebesturen kunnen iets doen om het winkelbestand op peil te houden. In Bleskensgraaf vond de Wereldwinkel bij het gemeentebestuur een gewillig oor om problemen met het vinden van betaalbare huisvesting op te lossen. De Wereldwinkel was genoodzaakt om te zien naar een andere winkelruimte wegens verkoop van het pand waarin de winkel tot dusver gevestigd was. Toen er ten slotte een nieuwe locatie werd gevonden bleek deze echter te groot en daardoor ook te duur. Conny van Zijl van de Wereldwinkel stapte naar de gemeente met de vraag of deze iets voor hen kon betekenen. Via de bestuurlijke werkgroep ontwikkelingssamenwerking waarin zij zitting heeft waren er al regelmatige contacten met het gemeentebestuur. Het bestaan van de Wereldwinkel was er bekend. "Samen met de gemeente en de verhuurders van de nieuwe locatie hebben wij de mogelijkheden besproken. Uiteindelijk hebben wij tweederde van de ruimte kunnen huren. De gemeente heeft zich bereid verklaard om garant te staan, indien na een jaar blijkt dat onze financiële middelen niet toereikend zijn. Hoewel wij op eigen benen willen staan zijn wij erg verheugd over deze toezegging. Natuurlijk is dit ook goed voor de

gemeente, die is gebaat bij een florerend winkelbestand. Daarbij is steun aan de Wereldwinkel voor een gemeentete een uitstekende manier om hun sociale gezicht te laten zien." De Wereldwinkel zet zich in voor een beter bestaan voor de mensen in de derde wereld, en is niet gericht op puur winstbejag. Over twee jaar hoopt de Wereldwinkel te kunnen verhuizen naar het nieuwe winkelcentrum, waarmee dan wellicht ook de huurkosten verminderd worden. "Tot die tijd zullen we er alles aan doen om onze winkel draaiend te houden. Daar gaan we voor!", aldus Conny van Zijl.

KORTE BERICHTEN

DORPSVERNIEUWINGSPRIJS

Elsendorp, een dorpje in de Brabantse Peel, heeft de Nederlandse Dorpsvernieuwingsprijs gewonnen. De bewoners hebben aansprekende plannen bedacht om de leefbaarheid van het dorp van 1023 inwoners te vergroten. In Elsendorp is men begonnen met de bouw van twaalf ouderenwoningen en woningen voor starters. Met de thuiszorginstelling zijn afspraken gemaakt om ouderen zorg op maat te bieden. Sinds een jaar is er ook een winkeltje in het dorp voor de dagelijkse boodschappen. Pronkstuk van de dorpsvernieuwing is de Brede School De Dompelaar, waarin naast de school ook een peuterspeelzaal, bibliotheek, gymzaal, jeugdhonk en het buurthuis zijn ondergebracht. De Nederlandse Dorpsvernieuwingsprijs is een prijs voor dorpen die op een bijzondere manier aan de leefbaarheid werken en wordt elke twee jaar uitgereikt.

WEBSITE ZHVKK

De website van de ZHVKK functioneert niet zoals we willen. Dit jaar wordt een nieuwe site gelanceerd, met veel interactieve mogelijkheden: reageren op stellingen, discussies over actualiteiten, verspreiding van nieuwsfeiten.

PROVINCIAAL PLATTELANDS PARLEMENT ZUID-HOLLAND

Dit jaar willen we samen met de Koninklijke Nederlandse Heide Maatschappij (KNHM) afdeling Zuid-Holland in onze provincie een Plattelands Parlement organiseren, in oktober of november. Ook het Netwerk Sociale Initiatieven (NSI) zal meedoen met de organisatie. U hoort nog van ons!

ANDERE VOORBEELDEN?

Met voorgaande voorbeelden hebben wij willen aangeven dat sluiting van een winkel niet altijd de enige oplossing hoeft te zijn, maar dat er meerdere mogelijkheden bestaan om een winkel te behouden voor het dorp. Weet u zelf in uw omgeving een voorbeeld van een creatieve oplossing, dan horen wij dit natuurlijk graag, zodat anderen daar weer inspiratie uit kunnen putten.

PROVINCIAAL BELEID

Dorpen en kleine kernen in Noord-Brabant krijgen de komende drie jaar dertig miljoen euro van de Provincie Noord-Brabant. Het geld is bedoeld voor grote en kleine projecten die de leefbaarheid en sociale samenhang in de dorpen ten goede komen.

De Provincie Zuid-Holland laat het op dit gebied volledig afweten. De subsidieregeling voor leefbaarheid kleine kernen is in 2006 afgebouwd en er is niets voor in de plaats gekomen. De Provincie ziet voor zichzelf geen taak bij het instandhouden of vergroten van de leefbaarheid in onze 130 kleine kernen. Zij legt de verantwoordelijkheid bij de Regionale Agenda Samenleving en bij de gemeenten. De ZHVKK zal er bij de Provincie op blijven aandringen dat zij een verantwoordelijkheid heeft in het verbeteren van de leefbaarheid in de Zuid-Hollandse dorpen. Wij zien veel kansen en mogelijkheden de leefbaarheid in de kleine kernen te verbeteren en gaan door met het ondersteunen van dorpsorganisaties en verspreiden van nieuwe ideeën, kennis en informatie. Van de Provincie verwachten we dit ook.

Het werk van de ZHVKK wordt gesubsidieerd door de Provincie Zuid-Holland. De Rabobanken Alblasserwaard-Vijfheerenlanden, Hoeksche Waard en Voorne-Putten-Rozenburg zijn sponsoren van de ZHVKK